

8839

Berord:

Uttrykket "germansk" eller "nordisk" i følgende beretning betegner den overveiende del av befolkningen i følgende land: Norge, Sverige, Danmark, Island, England, Skotland, Holland, Tyskland, Sveits, samt en betydelig del av befolkningen i Belgia, Finland, Østerriket og de baltiske land.

Med uttrykket "medlemmer" menes SS-ansøkere, SS-aspiranter og SS-menn, selv om de to første kategorier i egentlig forstand ikke er medlemmer. Herom nærmere i teksten.

Historikk.

Som en forløper for Germanske SS Norge (G SS N) ble Norges SS stiftet i mai 1941. Hvem som tok initiativet hertil, eller hvordan lederne ble utpekt og utnevnt, kan jeg dessverre intet opplyse, da jeg på den tid var opptatt med min privatpraksis i Kristiansand og levde politisk helt passivt. Jeg minnes imidlertid at "Aftenposten" bragte endel reportasje ved den anledning, og jeg minnes at jeg selv trodde at Norges SS var eller skulle være en del av Waffen SS. Mitt kjennskap til det tyske "Allgemeine SS" var den gang praktisk talt lik null, idet jeg trodde at denne formasjon innskrenket seg til å være Adolf Hitlers livvakt, "Schutz-Staffel". Så vadt jeg kan huske ble det i avisreportasjen fremholdt at Norges SS bare skulle gjøre tjeneste i Norge.

Fra midten av mai 1941 til midten av juni s.å. ble det avholdt et kursus for SS-ansøkere på Elverum. Dette ble ledet av visse kaptein Ragnar Berg. På dette kursus må det være drevet en energisk hvervevirksomhet for fronttjeneste, så ved kursets avslutning det talte visstnok ca 140 mann- meldte storparten seg til frivillig tjeneste i Waffen SS. Tanken om å opprette en politisk SS-formasjon gikk i og med dette dødsstøtet, da det ble ingen tilbake i Norge som kunne fortsette det påbegynte arbeide. Jonas Lie var utnevnt til leder, og Olaf Lindvig til lederens stedfortreder. Men da begge reiste til fronten stod de som ble igjen hjemme i Norge også uten ledelse.

Olaf Lindvig ble imidlertid såret ved Leningrad, og kom igjen til Norge våren eller sommeren 1942 for å ha sin rekonvalesenstid. Arbeidet ble da gjenopptatt for alvor og over det hele land, samtidig med at formasjonen fikk navnet Germanske SS Norge, og utadtil et tidsskrift i ukebladet Germaneren med Hans S Jacobsen, Moss, som ansvarlig redaktør,

hvem som var initiativtagerne, eller hvem som organiserte gjenoppbygelsen har jeg intet kjennskap til, heller ikke vet jeg hvem det var som bestemte personalpolitikken. På Kongsvinger gamle festning ble der etablert en skole hvor det avholdtes fra tre til fire ukers kurser for SS-ansøkere.

Organisasjon.

Germaniske SS Norge, hvis ansvarlige leder eller fører var Jonas Lie, hadde sitt hovedkontor, staben, i Oslo. Dette kontor var meget enkelt organisert med ca. 6-7 lønnete funksjonærer og et par lammer. De geografiske fylker dannet inndelingssonene i Landet forøvrig, og i 15 av fylkene satt en såkalt "stormfører". Denne betegnelse er ikke korrekt da "stormfører" egentlig er en tjenestegrad. Offisielt var betegnelsen "Fører av SS-storm Hedemark" f. eks. En storm svarer omtrent til et kompani, men intet fylke, bortsett fra Oslo, hadde en fullstendig storm. De som var førere av en storm var som regel ulønnet. Det var et tillitshverv de innehadde ved siden av sitt sivile erhverv, I det store og hele var Germaniske SS Norge bygget opp på offervilje og frivillig gratisarbeide.

Ved siden av den egentlige formasjon fantes de "støttende medlemmer". Disse er ikke medlemmer av Germaniske SS Norge, hvilket også fremgår av det forhold at også kvinner og barn kunne være "støttende medlemmer". Denne betegnelse er derfor uheldig og misvisende. De "støttende medlemmer" betalte minimum 1 -en- krone pr måned, men mange betalte betydelig mere. I alt hadde formasjonen ca. 4000 "støttende medlemmer", hvorav temmelig mange ikke var medlemmer av NS. Foruten sitt månedlige bidrag hadde de ingen rettigheter eller plikter. De "støttende medlemmer" var heller ikke representert i formasjonens ledelse.

De forskjellige tjenestegrader var nærmest ærestitler, i mange tilfeller ikke engang avhengig av den tjenestestilling eller funksjon vedkommende innehadde, og -for alles vedkommende- ulønnet. Høsten 1943 ble det bestemt at de medlemmer som hadde hatt en tjenestegrad i Den Norske Legion, SS-Skijegerbataljon eller Waffen SS, men ikke SS-Vaktbataljon, skulle tildeles den samme grad i Germaniske SS Norge. Det dreier seg her selvfølgelig om dimiterte.

Tjenestegradene og de tilsvarende gamle norske var følgende:
For menige og underbefal:

SS-mann	= menig
SS-rodefører	= korporal
SS-nestlagfører	=sersjant
SS-lagfører	= furer
SS-nestlagfører	= kommandersersjant
SS-troppsfører	= fanejunker.

For offiserer:

SS-neststormfører	= fenrik
SS-stormfører	= løytnant
SS-hvødsman	= kaptein
SS-stormbannfører	= major
SS-overstormbannfører	= oberstløytnant
SS-standartfører	= generalmajor oberst
SS-nestbrigadefører	= generallmajor

høyere grader forekom ikke i Norge.

Gradene vari mange tilfelle avhengig av hvilken sosial posisjon vedkommende hadde i det sivile liv. Således ble en rekke av Jonas Lids nærmeste medarbeidere i politietaten utnevnt til offiserer. Disse hadde ikke engang deltatt i et utdannelseskursus for ansøkere, men hadde heller ingen ~~ansøker~~ funksjoner eller tillitshverv i Germanske SS Norge.

Ikke mange av "medlemmene" i Norge var definitivt opptatt i formasjonen. Til først måtte man tjenestegjøre som aspirant i minst ett år, og for det annet måtte de geneologiske papirer være i orden, og for det tredje måtte de arvebiologiske undersøkelser være avsluttet og være positive. De to siste forhold var for de flestes vedkommende - på grunn av de evakuerte arkiver - et nesten uløselig problem så lenge krigen varte.

Rundt om i landet hadde formasjonen en rekke "støttepunktledere". Disse trenger en spesiell omtale, da jeg har erfaring for at deres funksjon er blitt misoppfattet. En "støttepunktleder" var som oftest et "støttende medlem", som frivillig og uten betaling hadde påtatt seg å tegne abonnemnts på "Germaneren", samt være behjelpelig med spredning av brosjyrer og annet opplysningsmateriel i forbindelse med Germanske SS. Om vedkommende "støttepunktleder" var medlem av NS eller ikke var for så vidt likegyldig. Overalt hvor det var en større ansamling med ungdom forsøkte formasjonen å etablere et "støttepunkt", f. eks. ved et landsgymnas, en arbeidsleir o. lign, men det kunne også gjerne være i et trafikkknutepunkt på landet. Det var særlig i venteverelser, barbersalonger o. lign. at "støttepunktlederne" forsøkte å få adgang til å avlevere "sitt materiell". "Støttepunktlederne" hadde ellers ingen annen funksjon funksjon ved siden av. De ble innsatt av "stormførerene".

I henhold til en partiforordning skulle Germanske SS Norge organisasjonsmessig være "en selvstendig underavdeling av Nasjonal Samling. Men i realiteten var G. SS. N. en helt uavhengig formasjon. Mange "medlemmer" var ikke medlemmer av NS, formasjonen var ikke underlagt NS personalkontor, men førte en helt uavhengig personalpolitikk. "Medlemmene" måtte heller ikke - som f.eks. i Hirden -

avlegge ed til Vidkun Quisling eller nogen annen person. Det ble i det hele tatt ikke avkrevet nogetsomhelst slags troskapsløfte overfor nogen! - Sommeren 1944 ble det imidlertid fra partihold kravet at nye førere av stormene måtte godkjennes av fylkesførerne i vedkommende fylker.

G. SS N. hadde på den annen side heller ikke noen representanter i partiets forskjellige utvalg. Man må nesten kunde hevde at det rådet et spenst forhold mellom partiet og G. SS N. NS' generalsekretær, R. J. Fuglesang, ønsket en større kontakt med formasjonen, og uttalte på forsommeren 1943 til undertegnede at G. SS N. var blitt samlingsstedet for alle misfornøyde elementer i NS, for alle dem som ikke ville underordne seg partiets disiplin. Ukebladet "Germaneren" under Egil Holst-Torkildsens redaksjon var også mange ledende partipersonligheter en torn i øyet, især på grunn av den skarpe kritikk av partiets sosialpolitikk, og de mange uheldige enkeltforseelser. Denne kritikk førte til slutt til et åpent brudd, idet undertegnede ble avsatt av Vidkun Quisling i jan. 1945, samt sammen med "Germanerens" redaktør anklaget og stevnet for partidomstolen, med krav om suspensjon av medlemskap og 2 års prøvetid.

Men også utadtil, i forhold til SS-formasjonene i de øvrige germanske land - her menes selvfølgelig de germanske SS-formasjonene, altså ikke Waffen SS, var Germanske SS Norge absolutt selvstendig. Det heter riktignok i brosjyren "Germanske SS Norge" side 3, at G. SS N. er en del av den intergermanske orden "Germanske SS", men denne var i det hele tatt ikke utbygget. Hvordan forholdet her var tenkt er så vidt undertegnede bekjent heller ikke drøftet. Det var et spørsmål som måtte utestå til etter krigen.

G. SS N's oppgaver.

G. SS N. har intet tilfelles, og hadde ingen forbindelse med Waffen SS, SS-Skijegerbataljon eller SS-Vaktbataljon, som alle var deler av den tyske vernemakt. G. SS N. hadde heller ingen politimessige oppgaver, hverken innad eller utadtil. Og da formasjonen som sådan heller ikke ble tildelt nigen aktuelle politiske oppgaver, ble alt arbeidet konsentrert om formasjonen selv, dennes utbygning og andre kvalitative konsolidering. på grunn av opptagelsesbestemmelsene var det virkefelt som stod til G. SS N's rådighet temmelig begrenset og de strenge krav som ble stillet - såvel moralske som fysiske - bevirket temmelig snar en rapid stagnasjon i tilveksten. Den tvangsmessige rekruttering til Hirdens bedriftsvern, Quislings vedtak aug. 1943 om at formasjonens medlemmer var å regne som hørende til rikets vepnede makt, var også momenter som sterkt bidro til å hindre tilgangen. Med det samme Hirdens bedriftsvern ble opprettet, ble det en påfallende tilstrømning til G. SS N, men bestemmelser fra Hirdens side satte straks en stopper for denne.

Den drivende tanke som lå bak G.SS N's virksomhet var denne: En ny og bedre tid for folket og landet, kan kun skapes av menn med en personlig høy moral, og som er villige til å yde et personlig offer til beste for folkefelleskapet. Denne tanke var den bestemende for såvel opptagelsen som for det indre arbeide. Hva opptagelsen angår, så spillte de arvebiologiske forhold en avgjørende rolle. Her forsøkte formasjonen å realisere de prinsipper som dr. Jan Alfred Mjølner arbeidet for gjennom en menneskealder: å skape et fypisk, og om mulig åndelig, kvalitetsutvalg ved så langt det lot seg gjøre å skjulte ut nedarvede, skadelige komponenter. En SS-mann eller SS-aspirant kunne således ikke gifte seg med en kvinne, medmindre også hun arvebiologisk var godtatt. Det gjaldt å legge grunnen til en sunnere slekt. G. SS N. kalte seg derfor en familieorden. Den enkeltes familielig og moralske forhold ble derfor - så langt det var mulig kontrollert. En hel rekke ansøkere ble på grunn av forhold også nektet opptagelse i formasjonen. Bare ustraffede personer kunne opptas.

G. SS N's arbeidsoppgave utadtil var, og skulle - selv under fredelige forhold - være på det rent kulturelle område. Formasjonen skulle være bindeledet mellom de germanske folk., "vekke" respekten og aktelsen for de germanske folks ulike egenart, finn frem til de felles kulturelle drag på alle kulturlivets områder, og søke å skape gjensidig aktelse for og forståelse av de divergerende strømninger. Den skulde likeledes forsøke å fjerne det nasjonale hat som århundredenes kriger og overgrep har skapt mellom disse "folk av samme stamme" (Bj. Bjørnson). Som et ledd i dette sistnevnte arbeide ble det utgitt en rekke publikasjoner og til dels helt upolitiske skrifter, således "Der Hamper" i Holland og Belgia. Dette var et rikt illustrert blad med bidrag fra de fleste germanske land. Redaksjonen bestod av ansrkjente hollandske vitenskapsmenn. Et lignende foretagende ble forberedt også i Norge. En hel rekke norske forskere og museumsfolk hadde tilsagt sin støtte. Ja, noen hadde allerede innsendt sine bidrag. Dessuten ble på flere språk utgitt SS-Hefte. Redaksjonen for dette satt av praktiske grunner i Tyskland, men hadde selvstendige redaktører for hvert av de interesserte land. - Som et ledd i samme arbeide ble det avholdt kurser med kulturelt program. Da formasjonen i Norge hverken tallmessig eller økonomisk var sterk nok til å arrangere slike intergermanske kurser, deltok en rekke nordmenn i en del av de kurser som ble avholdt i Tyskland, de fleste i Babelsberg og Weimar. Deltagelsen var for den enkelte et helt frivillig anliggende, men deltagerne fikk fri reise og fritt opphold. Etter foredragene var det gjerne ordskifte, og dette viste mer enn en gang temmelig divergerende oppfatninger, men nordmennene hevet seg alltid på en fremragende måte, selv om disse møtte frem temmelig uforberedt, da programmene aldri ble bekjentgjort på

fortsett. Fra den rent organisasjonsmessige form som var felles for de germanske SS-formasjonene i de respektive land, så var arbeidsoppgavene og formasjonenes innstilling til en hel rekke samfundsproblemer helt forskjellige. Mens f.eks. den tyske SS-formasjon nærmest må sies å ha vært irrelegitimet og antikristelig innstillet, så var det motsatte tilfelle her i Norge, hver formasjon hadde en rekke personlige kristne som medlemmer. I Tyskland førte SS-formasjonen formelig an i kampen mot den katolske kirke. Det var også nærmest en regel at vedkommende tyske SS-mann trådte ut av detm kirkesamfund han tilhørte. Ja, for SS-offiserer vedkommende var det visstnok plikt. Bare tanken på noget lignende vilde i Norge være en utenkelighet. - Den strenge militaristiske form som preget den tyske formasjon hverken passet eller kunne tenkes innført i land som Belgia, Holland, Danmark og Norge, heller ikke den tyske form for disiplin. De forskjellige formasjoner ble da også utbygget i samsvar med den nasjonale egenart.

Hva SS-skolen på Kongsvinger angår så tilhørte denne Germanische Leitstelle, og ikke G. SS N. som da heller ikke hadde nogen som helst kommandomyndighet hverken over personalet eller over forholdene for øvrig. Hvordan Germanische Leitstelle hadde fått rådighet over denne gamle, norske festning, har jeg - som før nevnt - ingen kjennskap til. Festningen ble for øvrig ikke bare brukt til skole for ansøkerne til G. SS N., men også til skole for det norske politi, NSUF, Hirden, Sol i arbeid o. fl. - Kursene for G. SS N. var på ingen måte "våpenkurser", tvertimot. Undervisningen tok først og fremst sikte på å skape samhørighet og et godt kameratskap på tross av til dels stor sosial og kulturell forskjell blandt deltagerne. Det ble lagt stor vekt på renslighet og personlig hygiene, marsj, idrett og sang, samt den nødvendige formalutdannelse. Forelesningene ble holdt av skoleringslederen, og er til dels trykt og utgitt i hefter, samt av tilkalt foredragsholdere som behandlet de fleste aktuelle samfunds- og kulturspørsmål. Enkelte kurser hadde skriftlige avslutningseksamina, andre ikke. Idretten omfattet også skytning - enkel skytning mot mål, og ingen taktiske våpenøvelser. Elevene fikk ved kursets avslutning skyte 9 skudd (salonggeværammunisjon) mot mål på skytebanen. Det var alt. Noen kurser hadde i det hele tatt ^{ikke} skytning. Ved alle de idrettskonkurranser som ble arrangert av G.SS N. og hvor skytning stod på programmet var det bare skytning med salonggeværammunisjon og ikke med arvegevær.

Hva de enkelte tillitsmenns arbeidsoppgave gikk ut på - støttepunktlederne er omtalt tidligere - så er det nærmest "stormførerernes" funksjoner som bør omtales. Ti stormførererne alene hadde ansvaret for arbeidet i fylkene. Dette bestod først og fremst i å søke å fremme et godt kammeratskap, preget av viljen til gjensidig hjelp-

somhet. Dermed å søke frem til de beste karakterer innen NS og forsøke å hverve disse for G. SS N., enten som aktive eller "støttende medlemmer". Hvervning for Waffen SS eller SS-Skijegerbataljonen var "stormførerene" uvedkommende. Videre: å besøke hvert eneste medlem i i hjemmet, for å lære den enkeltes livsførsel og eventuelle personlige vanskeligheter å kjenne. Å sørge for at skoleheftene ble lest og riktig forstått. Å arbeide for spredning av de blad og den literatur formasjonen utgav. Å utbygge "støttepunkter" og innsette støttepunktledere. Fra tid til annen å forsøke å samle flest mulig til "stormmøter" med foredrag og ordskifte. Dette siste lot seg igrunnen bare gjennomføre i de større byer som Oslo, Bergen, Stavanger, Trondheim og Drammen. De dårlige kommunikasjoner la avgjørende hindringer i veien for slike møter i de fleste fylker. Politimesvige enkelt- eller fellesaksjoner var strengt forbudt! Dette gjaldt selvfølgelig ikke for de medlemmer som var ansatt i politiet.

Et spesielt arbeidsfelt som la beslag på megen tid såvel i staben som ved stormkontorene bør særlig nevnes: arbeidet for norske politiske fanger på Grini, Falstad og i andre leire. Grunnen til at G. SS N. ble penset inn her er den at fangenes pårørende fikk brever stemplet "Der höhere SS und Polizeiführer" o.s.v.. Mange trodde da at det norske G. SS N. antagelig måtte være noget lignende, hvorefter de tilskrev eller personlig besøkte G. SS N.'s kontorer for å få hjelp eller opplysninger. Gjennom disse personer fikk vi også rede på behandlingsmetoder som vi fant å måtte gripe inn overfor. Da dette var en særdeles vanskelig oppgave, idet vi hadde kjennskap til fangenes - også de løslattes - taushetsplikt, drøftet undertegnede problemet med "Germanerens" redaktør, hr. Egil Holst-Torkildsen. Da vi i staben - av hensyn til de pårørendes korrespondanse - måtte gjøre alt for å unngå en undersøkelse, påtok Holst-Torkildsen seg risikoen, og skrev en beretning til Noat i SD. Resultatet var at der ble satt igang en undersøkelse på Grini. Resultatet ble selvfølgelig ikke meddelt oss, men skal ha gitt gode positive følger for fangene.

Ved Quislings "forordning" i aug. 1943 om at G. SS N-s "medlemmer" tilhørte rikets vepnede makt oppstod det for formasjonen som sådan, samt for det enkelte medlem, en helt ny situasjon. "Forordningen kom helt overraskende, ingen hadde kjennskap til at noget slikt var på trappene, og få var vel klar over hva den innebar. G SS N fikk ingen annen offisiell melding enn meddelelsen i dagspressen. Hva den militære straffelov, som nu ble gjort gjeldende

sted, hadde bare de aller færreste kjennskap til. Men noen visste at Hiliisen var blitt henrettet fordi han nektet å adlyde en ordre, og dette stod for de fleste som meget skremmende. Flere ønsket å tre ut av formasjonen idet de hevdet at de ved innmeldelsen var gått ut fra helt andre forutsetninger. Men for at en utmeldelse av G. SS N. skulle frita for å tilhøre den vepnede makt, så måtte vedkommende, hvis han var medlem av NS, også ut av partiet. Ti gikk han bare ut av G. SS N, så ble han automatisk medlem av Rikshirden, på grunn av Hirdplikten. Men gikk han ut av NS måtte han regne med partiets straffeforføyninger, hva der i svært mange tilfeller vilde bety tap av leveveien. Permisjon fra kurser eller innkallelser som fulgte etter høsten 1943 kunde bare gis av Johan Lie personlig.

Tilslutt ønsker jeg å få tilføye at oppgaver, som i ovenstående kortfattede beretning er omtalt, bare var ledde i arbeidet for å nå det mål som var det vesentligste, og som er uttalt i brosjyren "Germanske SS Norge" side 2:

"Med det mål for øye å sikre det germanske folkets framtid som frie folk er Germanske SS opprettet."

Norges frihet, selvstendighet, og en lykkelig framtid var det endelige mål!

Herværende beretning er skrevet efter anmodning av kriminalbetjentene Nielsen og Dahle.

Oslo, den 24. 1. 46.

Luis Selva